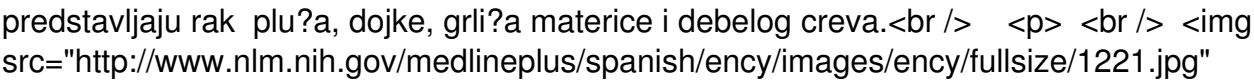

U Srbiji u svakom trenutku **od raka** boluje 120.000 ljudi, a godišnje se otkrije 30.000 novih slučaja te bolesti. Prosečan godišnji porast oboljevanja je od tri do pet odsto i u narednim godinama se može očekivati dalji rast, izjavio je za MONDO direktor Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije Nenad Borojević.

Medju vodećim uzrocima smrti u Srbiji, **maligna oboljenja** su na drugom mestu, odmah posle kardiovaskularnih bolesti, a svaki peti preminuli imao je upravo tu bolest.

Deca u Srbiji najčešće oboljevaju od tumora mozga, kostiju i leukemije. Kod odraslih, najveće opterećenje za zdravlje nacije predstavljaju rak pluća, dojke, grlića materice i debelog creva.

One su najugroženije od raka dojke, zatim grlića materice i debelog creva, a kod muškaraca je vodeći rak pluća, za kojim slede tumori debelog creva i prostate.

Svake godine na Institutu za onkologiju leže se 150 dece i 11.000 odraslih. Od tog broja 5.500 su novooboleli.

Borojević, koji je i predsednik Republičke stručne komisije za onkologiju kaže da **postoji više od 400 vrsta malignih oboljenja** i da je za neke od njih jasno utvrđen uzrok, dok je većina i dalje tajna za savremenu medicinu i da su za njih samo ustanovljeni faktori rizika, a ne i uzroci.

Utvrđeno je, na primer, da karcinom grlića materice izazivaju virusi i zbog toga je i bilo moguće napraviti vakcinu protiv te bolesti koja se daje devojčicama u tinejdžersko doba.

Medjutim, za najveći broj slučajeva ne znamo uzrok i tu postoje samo pojedine pojave i načini ponašanja koji su povezani sa pojavom malignih bolesti a nazivamo ih faktorima rizika.

Tako je rak dojke češći je kod žena koje nisu radjale, koje su radjale kasnije, rane su prve menstruacije veoma rane ili koje imaju u neposrednom krvnom srodstvu po ženskoj liniji registrovan rak.

Odlike osobe i stilovi ponašanja, prema rečima Borojevića, kombinuju se u kompleks faktora rizika koji kod nekog mogu da izazovu rak a kod nekog ne.

Profesor upozorava na **znaj ranog otkrivanja malignih bolesti**, pošto je u prvoj fazi procenat izleženja mnogo veći.

Većina malignih tumora ima četiri faze, najbitniji faktor prognoze je stadijum bolesti. Što je raniji stadijum, veća je verovatnoća izleženja, kaže Borojević.

Efikasnost leženja je, kako kaže, vezana za finansije i u razvijenim zemljama gde se ljudi pozivaju na redovne sistematske preglede, stopa izleženja je čak 50 odsto.

U Srbiji nema preciznih podataka o procentu izleženja, a pravljenje sistema za rano otkrivanje raka je još u početnoj fazi.

Borojević kaže da je broj pacijenata zbog konstatnog porasta obolelih odavno premašio kapacitete instituta i da se mora pronaći novo rešenje - dogradnjom instituta ili organizovanjem pregleda u drugim ustanovama.

izvor: MONDO